Пам'ятаймо про Україну!

SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

VOL. CIII. No. 152. JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, AUGUST 9, 1996. CENTS 75 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК П'ЯТНИЦЯ, 9-го СЕРПНЯ 1996 р. Ч. 152. РІК CIII.

Договору між Україною і Росією не узгоджено

Москва. — Незважаючи на офіційні заяви про взаємопорозуміння, міністри закордонних справ України і Росії під час переговорів 1-2-го серпня так і не домовилися про підписання широкомаштабного договору між двома країнами і перешкодою знову стала Чорноморська фльота.

„Розгляд цих питань проходив в дусі повного взаємопорозуміння і найголовніше — розуміння обома сторонами визначальної важливости українсько-російських відносин і готовости кожної із сторін всебічно ці відносини розвивати і зміцнювати, — сказав на пресконференції міністер закордонних справ України Геннадій Удовенко, підводячи підсумки своїх відвідин Москви. — Я дуже задоволений цією візитою".

Однак міністер закордонних справ Євгеній Примаков, який теж підкреслив важливість українсько-російських відносин, сказав, що підписання договору неможливе без попереднього з'ясування питання про поділ Чорноморської фльоти.

Відомо, що Росія хоче залишити Севастопіль базою тільки російської Чорноморської фльоти в той час, як Україна виступає за спільне використання міста обома фльотами.

„Це питання надзвичайно для нас важливе і тепер з'явилися всі підстави розраховувати на розв'язання згаданої проблеми, " — заявив Є. Примаков. За його словами, Росія покладає великі надії на майбутні візити прем'єр-

(Закінчення на стор. 4)

Комуністи хочуть реваншу

Москва. — Керівники Російської комуністичної партії та лідери реґіональних організацій зібрались у Підмосков'ї на конференцію з метою обговорити результати недавніх президентських виборів та виробити стратегію політичної боротьби на наступний період.

Серед головніших причин поразки комуністичного кандидата Геннадія Зюґанова на виборах називалися зловживання центральної і місцевої влади, котра нібито шахрувала бальоти, антикомуністична гістерія ліберальної преси та антизюґановська змова світового капіталізму й місцевої мафії, котрі не пошкодували грошей на підтримку Боріса Єльцина.

У кулуарах не бракувало також нападів один на одного та на Зюґанова, якого декотрі найзавзятіші комуністи звинуватили у надмірних поступках супротивникам та у відступі від комуністичних засад. Лише поодинокі делеґати нагадували про необхідність пристосовуватися до змін у світі та дбати про поширення соціяльної бази компартії, котра спирається тепер головно на колгоспників та пенсіонерів.

"Ми стоїмо на Бородинському полі", — сказав Зюґанов, маючи на увазі битву з французами під Москвою 1812 року, яка стала початком розгрому наполеонівських військ. Скептики, однак, вважають, що на комуністів чекає не Бородіно, а радше Вотерлу, місце остаточної поразки Наполеона.

Останнім шансом для комуністів добитись реваншу є вибори губернаторів наприкінці цього року. В умовах ослаблення центральної влади і дальшого зміцнення реґіональних еліт перемога комуністів на цих виборах дала б їм могутній засіб впливу на хід подій в країні. Саме тому в документах очолюваного ними Народно-патріотичного бльоку не згадується ні про "комунізм", ні про "соціялізм", зате багато мовиться про "велику Росію" та "захист національних інтересів".

ХДПУ засуджує участь Л. Кучми в інавґурації Б. Єльцина

Київ. — Християнсько-Демократична Партія України вважає, що Президентові Леонідові Кучмі недоцільно брати участь в інавґурації російського президента Боріса Єльцина, яка має відбутися сьогодні.

Партія мотивує свою заяву тим, що на цю подію запрошено президентів лише СНД. Від інших країн світу мають бути присутні тільки дипломати. ХДПУ вважає, що таким чином керівництво Росії хоче продемонструвати лояльність колишніх республік, які начебто знаходяться у васальній залежності.

Наголошуючи, що Україна є незалежною державою, християни-демократи пригадують, що на інавґурації як першого, так і другого президентів України був присутній від Росії лише амбасадор. Беручи це до уваги, пишуть автори у своїй заяві, візита Леоніда Кучми виглядатиме як ознака меншовартости України. Ця візита, на їхню думку, є просто принизливою і недоречною.

В Ізраїлі назрівають міжурядові незгоди

Єрусалим, Ізраїль. — Щоденна жидівська газета „Єдіот Ахаронот" інформує про загострення незгод між прем'єр-міністром Беньяміном Нетанягу і міністром закордонних справ Давидом Леві, які до недавніх парляментарних виборів підтримували один одного, щоб запевнити перемогу партії Лікуд. Річ в тому, що новий прем'єр, намагаючись посилити свою особисту владу, все відвертіше іґнорує членів урядової коаліції, які мають дещо інші погляди на політику, економіку і релігію. Дійшло до того, що Б. Нетанягу не узгоджує своїх зовнішньополітичних кроків навіть з міністром закордонних справ. Наприклад, коли прем'єр у минулий понеділок відвідав Йорданію зі своєю першою урядовою візитою, він не взяв зі собою жодного дипломата з міністерства закордонних справ.

Прем'єр також тримає у таємниці від зовнішньополітичного департаменту деталі переговорів зі сирійською делеґацією, яка відвідала Єрусалим минулого тижня.

(Закінчення на стор. 4)

Д. Табачник переговорював на Фльориді

Київ (УНІАР). — Пресовий центр Міністерства Закордонних Справ України повідомив, що голова адміністрації Президента України Дмитро Табачник відвідав ЗСА і зустрівся з представниками уряду в стейті Фльорида та з членами Конґресу ЗСА.

Д. Табачник провів переговори про перспективи міжнародного реґіонального співробітництва. Американська сторона висловила зацікавлення у співпраці в галузях високих технологій, сільського господарства і туризму, зокрема між Фльоридою і Кримом.

Делеґація України відвідала космодром ім. Дж. Кенеді в кейп Канаверал, який розбудовується у Фльориді і призначений для запуску ракетоносіїв американського та закордонного виробництва.

Під час візити домовлено, що восени цього року Україну відвідають урядовці та підприємці стейту Фльорида для дальшого обговорення та налагодження двосторонньої співпраці.

У зустрічах брав участь амбасадор України в ЗСА Юрій Щербак.

Уряд України готує концепцію прогнозування

Київ (УНІАР). — Тут у понеділок, 5-го серпня, відбулося засідання президії Кабінету Міністрів України під головуванням прем'єр-міністра Павла Лазаренка.

На засіданні розглянуто проєкт концепції системи державного прогно-зування економічного і соціяльного розвитку України. Заступник міністра економіки Володимир Науменко зазначив, що економіка України повинна трансформуватися у ринковому, соціяльно орієнтованому напрямі. Це можливо лише за умови цілеспрямованого реґулювання економічних процесів, що зумовлює необхідність прогнозування можливих наслідків реформ.

Концепція передбачає систему заходів та завдань, спрямованих на досягнення конкретних цілей, узгоджених із термінами здійснення та складом виконавців. Державні прогнози розробляються на короткотермінову — один рік, середньотермінову — 3-5 років і довготривалу — 10 років — перспективи.

Проєктом передбачено формування на основі прогнозних даних певних юридичних документів на короткотермінову перспективу програми економічного і соціяльного розвитку України, державного бюджету та основних напрямів грошово-кредитної політики.

П. Лазаренко підкреслив необхідність мати прогнозу економіки вже на 1997—98 роки, де були б детально випрацювані можливості стратегічних галузей із зазначенням термінів виконання та відповідальних осіб.

Президія Кабінету Міністрів в цілому підтри-мала проєкт Концепції системи державного прогнозування економічного та соціяльного розвитку України. Документ вирішено удосконалити, врахувавши пропозиції учасників засідання.

Зародкам економічної стабілізації загрожує заборгованість у платнях

Київ. — Теперішньому економічному поступові в Україні, ознакою якого є рекордово низький рівень інфляції, загрожує величезний борг держави у заробітних платнях, повідомило 6-го серпня аґентство Ройтерс, покликаючись на західніх економістів і дипломатів.

Менаджер фонду Сороса Майкл Блекман назвав низьку інфляцію в Україні за останні місяці дуже позитивним явищем і ознакою того, що Україна успішно рухається шляхом економічної стабілізації, але він також ствердив, що нічого не зроблено для вирішення проблеми заборгованости у платнях.

6-го серпня Міністерство Статистики повідомило, що місячна інфляція в липні була 0.1 відсотка, точно така ж, як і в червні. Це найнижчий рівень інфляції за всю історію України як незалежної держави.

Однак заступник мі-

(Закінчення на стор. 4)

В Україні

(З інформацій УНІАР)

ШАХТАРСЬКІ СТРАЙКИ НАНЕСЛИ УКРАЇНІ ШКОДУ

ДОНБАС. — Страйкуючі шахтарі, які недавно заблькували залізниці та автомобільні шляхи, завдали лише транспортовій галузі України шкоди на 16 трильйонів карбованців. Правоохоронні органи Луганщини затримали активістів, які орґанізували заблькування залізниць і автомобільних шляхів. Серед затриманих голова Донецького страйкового Комітету Михайло Крилов, голова Луганського об'єднання Незалежної Профспілки Гірників виробничого об'єднання "Краснодонвугілля" Петро Кіт та голова профспілкового комітету шахти "Орехівська" Михайло Скринський. Федерація профспілок України оприлюднила заяву, у якій сказано, що хоча члени ФПУ не брали участи у цих акціях, вони все ж вважають страйки закономірною реакцією на систематичну затримку заробітньої платні. У зв'язку з цим ФПУ вважає, що влада поквапилася з арештами, розцінивши це як "антидемократичний акт" і вимагає звільнення усіх затриманих.

ОБГОВОРЕНО ПРОБЛЕМИ РЕФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВОЇ СИСТЕМИ

КИЇВ. — Тут відбулася конференція з обговорення найголовніших проблем фінансової стабільности та реформ у фінансовому секторі України. Представник парляментарної Комісії з питань фінансів і діяльности банків Віктор Суслов сказав, що за два роки Верховна Рада не ухвалила ні одного рішення, що перешкоджало б виконанню кредитно-грошової політики Національним Банком України. З цим не погодився голова правління НБУ Віктор Ющенко, зазначивши, що "Україна чотири роки дискутує чи приймати монетарну політику Національного Банку на Верховній Раді, а чи парлямент просто може взяти її до відома". Не погодилися з В.Сусловим і інші учасники дискусії в питанні доцільности створення бюджетного банку на основі державного Ощадного Банку.

ГОТУЄТЬСЯ НОВА АФЕРА?

КИЇВ. — Командуючий військово-повітряними силами України генерал Володимир Антонець заявив, що Україна не потребує важких бомбардувальників ТУ-95 та ТУ-160, які здатні нести атомну зброю та високоточні крилаті ракети. Тому вони будуть продані Росії за 800,000 дол. кожен. Незалежні експерти, однак, стверджують, що така угода є вкрай невигідною для України. За їхніми словами, аналогічні американські літаки Роквел Б-1-Б коштують 160 млн. дол., хоч за багатьма технічними показника-ми вони поступаються літакам ТУ-160. Це вже не перший випадок, ко-ли українське майно розпродується за безцінь, а ті, хто гріє на цьому руки, залишаються безкарними, — застерігають оглядачі.

ВОРОН ВОРОНУ ОКО НЕ ВИКЛЮНЕ, АЛЕ ПІДСЛУХАТИ МОЖЕ

ЛУГАНСЬКЕ. — Відразу три підслухові пристрої знайдено в кабінеті голови луганського міськвиконкому Олексія Данилова. Всі вони були сховані у букетах штучних квітів. Востаннє подібні знахідки було виявлено у Львові в 1990 році, ще за совєтських часів, коли КҐБ, правдоподібно, стежив за новообраною демократичною владою в Галичині. Сьогодні підслуховуванням займаються, скоріш за все, кримінальні структури, які намагаються проникнути в органи влади всіма можливими способами. Дивним, отже, є не сам факт підслуховування луганського посадника, а те, що він рішуче відмовився його коментувати чи звертатися з цього приводу до правоохоронних органів.

РОСІЯ ПОГОДЖУЄТЬСЯ ПЕРЕГЛЯДАТИ ТІЛЬКИ ТЕХНІЧНІ АСПЕКТИ ПОДІЛУ ЧФ

КИЇВ. — Росія заявила, що вона не проти перегляду домовлень з Україною щодо поділу Чорноморської фльоти, але з умовою, що мова йтиме тільки про технічні аспекти, а не політичні, повідомила 7-го серпня УНІАР. Як відомо, 5-го серпня командувач українських військово-морських сил віцеадмірал Володимир Безкоровайний висловив незадоволення з приводу передачі Україні старих небоєздатних кораблів і заявив, що Україна повинна переглянути домовлення з Росією щодо цього. Міністерство закордонних справ Росії висловило надію, що політичних домовлень — очевидно йдеться про принципи розподілу — Україна не має наміру переглядати, бо це ускладнило б і сповільнило б російсько-український діялог на всіх напрямках двосторонніх відносин. Згідно з новою Конституцією, на території України заборонено розміщувати чужоземні військові бази. Однією з таких баз покищо залишається російська Чорноморська фльота в Севастополі. Очевидно, заяву В. Безкоровайного МЗС Росії оцінило і як ознаку твердішого наміру України позбутися бази ЧФ.

УРЯДОВЦІ ХАЙ ВЧАТЬ УКРАЇНСЬКУ МОВУ ЗА ВЛАСНИЙ КОШТ

ПОЛТАВА. — Полтавський обласний громадський комітет з роз'яснення Конституції знайшов недорогий для держави спосіб українізації урядовців. У своїй заяві, надісланій голові Полтавської Обласної Державної Адміністрації Миколі Залудяку, комітет пропонує урядовців, які до цього часу не володіють українською мовою, послати на власний кошт на курси, що їх організує товариство „Просвіта".

УКРАЇНА І ЗСА МОЖУТЬ ТОРГУВАТИ ЗБРОЄЮ

КИЇВ. — З'єднані Стейти зняли Україну зі списку держав, з якими заборонено торгувати зброєю, по-відомив 5-го серпня „ОМРІ Дейлі Дайджест", покликаючись на представника Державного департаменту ЗСА. Згідно із заявою представника, яку він зробив 2-го серпня, це означає, що ЗСА більше не будуть виступати проти продажу і закупу озброєнь і військових послуг з України. Цей крок Державного департаменту передбачав кілька днів перед тим керівник управління інформації Міністерства Закордонних Справ України Юрій Сергєєв, який заявив, що Україна має всі підстави не бути на цьому списку держав. Понад два тижні тому ЗСА зняли заборону на торгівлю зброєю з шести іншими країнами СНД: Грузією, Казахстаном, Киргизстаном, Молдовою, Туркменістаном і Узбекістаном. Щодо Росії цю заборону скасовано ще в квітні. Скасування заборони передусім вигідне американським експортерам зброї, які й так домінують у світовій торгівлі озброєннями. Однак це, очевидно, приємна подія й для військово-промислового комплексу України, який минулого тижня всупереч американським санкціям проти Пакістану і великій конкуренції в світовій торівлі зброєю зміг продати цій країні понад 300 танків, виготовлених на танковому заводі в Харкові.

Жіночки, чи жінки?

Джерзі Сити, Н. Дж. (О. Кузьмович). — Якось у розмові із Антоніною Лукенчук насувалося постійно це хоча приємне, але трохи поблажливе окреслення „жіночка", яке так часто доводиться чути з уст різних політичних чи культурних діячів України, а яке ніяк не підходить до того нового покоління жінок, що їх маємо тепер нагоду зустрічати.

Саме наша гостя в редакції є доказом того високого рівеня, до якого може дійти молода жінка в науці та поставі і її годі легковажити.

А. Лукенчук (справа) і І. Куровицька на розмові в редакції „Свободи".

Вона вже другий рік студіює на Північному іллинойському університеті, завдяки стараннням добре нам усім відомого проф. Мирона Куропася, що постійно дбає про вимінну програму із молодими науковими силами з України, зокрема з Острозької Академії.

А. Лукенчук знаменито опанувала англійську мову і після студій на стипендійному фонді тепер вона вже має звання асистентки і працює над дисертацією на тему „Порівняльна аналіза інтелектуальної думки жінок України та Західньої Европи і Америки".

Вже сама тема її докторської праці є найкращим доказом ходу думок і зацікавлень нашої гості й коли питаємо чому саме вибрала таку тему вона відповідає просто: „Я прийшла до висновку, що мені як жінці треба писати на тему жінок, тим більше, що ані жінки, ані чоловіки не розуміють проблеми рівности прав і потреби діялогу.

— Чи думаєте, що ве-

(Закінчення на стор. 3)

Закінчилися козацькі табори

Тернопільщина (УНІАР). — Пресова служба політичного об'єднання "Державна Самостійність України" (ДСУ) повідомила, що від 22-го липня до 5-го серпня в урочищі Червоне, Заліщицького району відбулися відпочинкові навчання у таборі ім. Миколи Міхновського вихованців козацької школи "Спас" із Запоріжжя, школи бойового гопака з Тернополя, дівочого хорового ансамблю "Цвітень" з Києва з участю членів ДСУ та їхніх дітей з Київщини, Буковини й Одеси.

Навчання з бойового козацького мистецтва провів керівник запорізької школи Олександер Пригула, з бойового гопака — Ростислав Дрозд. Ідеологічний вишкіл провів голова ДСУ Роман Коваль.

Діти взяли участь у спортових змаганнях, походах в гори і на Дністер,

(Закінчення на стор. 4)

В АМЕРИЦІ

У ПОНЕДІЛОК, 5-ГО СЕРПНЯ, комітет політичної програми Республіканської партії на своєму передконвенційному засіданні у Сан Дієґо викинув компромісове слово „толеранція" зі становища партії щодо абортів. Це дуже затурбувало республіканців поміркованих поглядів, які відразу зазначили, що мусять відразу реаґувати на такі ходи комітету, який намагається у неправдивому світлі представити політичну програму Республіканської партії. Головними спонзорами боротьби за місце республіканців поміркованих поглядів у їхній партії, зокрема коли йдеться про спірне питання абортів, є губернатори Вілліям Велд з Массачусетс і Піт Вілсон з Каліфорнії.

У СВІТІ

ПРЕЗИДЕНТ РОСІЇ БОРІС ЄЛЬЦИН, минулого вівтірка, 6-го серпня повернувся до праці у Кремлі, після тритижневого відпочинку в підмосковській санаторії Барвіха. Президентська пресова служба повідомила, що Б. Єльцин відбув розмови зі своїми шефом штабу Анатолієм Чубаїсом, прем'єр-міністром Віктором Чорномирдіном і відповідальним за безпеку колишнім генералом Алєксандром Лебедем. Припускається, що на їхній зустрічі обговорювалося також питання боротьби у Чечні. Хоч президент Б. Єльцин минулого року мав дві серцеві атаки, то його дорадники твердять, що він не є хворий тільки просто потребує відпочинку після передвиборчої кампанії та напруження самих виборів.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, NJ 07302.

Svoboda: (201) 434-0237; Fax: (201) 451-5486. UNA: (201) 451-2200

Soyuzivka UNA Estate: 216 Foordmore Rd., Kerhonkson, NY 12446

(914) 626-5641, Fax (914) 626-0180, e-mail: unaestat@travel.ios.com

Передплата на рік $100.00, на півроку-$60.00. Для членів УНСоюзу $75.00 річно, на півроку-$40. За кожну зміну адреси-$1.00.

Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Головний редактор: Зенон Снилик

Second Class Postage paid at Jersey City, NJ

Спорт і комерціялізм

Після закінчення Олімпійських Ігор, здається, найважливіша для усіх проблема — це питання заробітку чи втрати у загальному, а для кожного, що був в якийсь спосіб включений у комерційну частину Ігор, зокрема.

Обраховувано видатки, порівнювано до можливостей заробітку, а передусім — хто і скільки на цій імпрезі думав заробити, а скільки заробив, якщо не втратив. Розуміється, найбільше тут підпадає під критику сам факт, що ці ігри були згори віддані в руки приватних підприємців і одвертого для всіх бизнесу. Так воно й було і так характеризують питання грошей, а не спорту, в чужій, але і в американській пресі.

Не диво, що один із французьких журналістів писав, що Олімпійські Ігри в Атланті показали правдиву картину Америки, яка проявляється в нескромних амбіціях, жадобі золотих медалів і великій кількості долярів. Навіть коли ця характеристика може бути для декого надто гостра, треба однак поставити собі питання, чи теперішні Олімпійські Ігри відповідають тому, що було „з начала", коли змагалися у стародавній Греції, чи опісля в традиційних іграх тільки за спортові осяги і тільки у шляхетному відношенні одних до других?

Але комерціялізм і сила гроша щораз більше брали верх, а цьогорічні змагання були найкращим доказом, як чесна, спортова гра зійшла далеко на задній плян. І цей комерціялізм у спорті був домінуючим не тільки у цілому настрої Олімпійських Ігор, у тому характері великого ярмарку, який так охопив Атланту і так сильно не подобався чужим журналістам та учасникам і гостям, але навіть у реакції самих змагунів.

Правда, не треба було аж XXVI літніх Ігор, щоб ствердити, як доляр панує над чесною спортовою грою.

Та ж цілий „професійний" спорт — це нічого іншого як питання гроша і його здобуття разом зі своїми спортовими осягами. Але ми усі вже до того довгий час привикли та приймаємо як самозрозуміле, коли найкращі змагуни, у різних видах спорту, переходять з аматорів на професіоналістів, які своїми осягами і загальною славою заробляють дуже добрі гроші.

„Купования" змагунів стало зовсім прийнятою та легальною справою, а їхня участь у різних акціях, які мають тільки на цілі здобуття гроша, є на порядку денному.

А все ж ці літні Олімпійські Ігри показали більше, як досі, силу доляра і погоню за ним усіх, що в якийсь спосіб брали участь у тому спортовому змагу, за вийнятком хіба гостей, які платили високі суми за можливість приглядатися Олімпіяді. І ніхто з цього приводу не мав викидів совісті й не брав під увагу чесної спортової гри. Ось, ще добре не закінчилися змагання, як ішли тихі переговори про те, хто із першунів буде „пишатися" на обкладинці пачок із сухими вівсяними платками, чи хто отримає запросини давати інтерв'ю на телевізійній програмі за відповідну винагороду.

А негайно після святочного закриття біля олімпійського стадіону самі змагуни, а то й допоміжний персонал, продавали свої однострої за різну, часто низьку ціну.

Тепер стоїть одвертим питання, чи Ню Йорк буде змагатися за те, щоб бути господарем того „світового ярмарку" в 2008 році. І коли пишуть вже сьогодні на цю тему в пресі та говорять в телевізії, то знов стоїть на першому місці не спортовий змаг, а змаг за можливий прибуток, за користь фінансову для міста і для Америки, нагоду коштом Олімпіяди побудувати нові стадіони, парки чи приміщення. Рахується цю можливість як економічний успіх і „застрик" для міста Ню Йорку, а про спортовий успіх для змагунів, нові рекорди і все інше навіть не згадують. Чи аж так комерціялізм панує сьогодні над ментальністю і моральними вартостями, що їх називають „фер плей"?

ВСІ УКРАЇНСЬКІ ДІТИ — ДО УКРАЇНСЬКИХ ШКІЛ!

Микола Світуха

З. БЖЕЗІНСЬКИЙ ПРО ЕВРОПУ І УКРАЇНУ

Політичний симпозіюм про принципи закордонної політики Польщі, влаштований в Кракові 25-го червня ц. р. фундацією Міжнародний центр розвитку демократії, був форумом кількох чільних доповідачів, між ними відомого політолога і приятеля України д-ра Збігнєва Бжезінського. У своєму виступі про місце Польщі в контексті структури Европи після 2000 року Бжезінський наголошує стратегічне значення незалежної України для закріплення рівноваги сил і рекомендує якнайбільш інтенсивні зусилля Польщі для пов'язання України з Центральною Европою. Текст його виступу був надрукований в польському тижневику „Тигоднік Повшехни" з 7-го липня ц. р.

„Незалежність України, — стверджує Бжезінський, — є для Польщі стратегічним відповідником інтеґрації Німеччини в Европу". З погляду Польщі (слід додати — також з погляду інших центральноевропейських держав) українська незалежність в засадничий спосіб обмежує можливості відтворення на сході Европи ворожої великодержави і зменшує потенціяльну загрозу для їх самостійности. Таке поставлення справи, на його погляд, не означає творення якогось польсько-українського союзу, який і так не забезпечив би незалежности України. Польща, підкреслює Бжезінський, повинна бути активним посередником якнайдальшого пов'язання України з Центральною Европою, а тим самим з Европейським союзом (ЕС) із НАТО.

Два сценарії

У своїх прогнозах розвитку світових, а зокрема европейських подій на період 2025 року Бжезінський малює два можливі сценарії. Перший, на його погляд, оптимістичний сценарій, передбачує:

а) приєднання Польщі до НАТО 1999 року, себто в 50-ліття організації;

б) приєднання Польщі до Европейського Союзу (ЕС) в роках 2000-2003;

в) продовження активної мілітарної ролі ЗСА в НАТО і політичної ролі в Европі;

г) перебудову ЕС у впливову політичну конференцію, яка міцно і тривало абсорбуватиме в своїх структурах Німеччину;

ґ) пов'язання Швеції і Фінляндії з НАТО, а Балтійських держав з ЕС і Західньоевропейським союзом ще до 2010 року;

д) поглиблення взаємин України з державами Центральної Европи, ЕС і НАТО, при одночасному вдержанні зв'язків із СНД;

е) перевагу демократії в Росії, яка, позбувшись імперських амбіцій, сприятиме співпраці з ЕС і НАТО на підставі формального договору про европейську безпеку.

Натомість мінімалістичний сценарій, при якому над середньоевропейськими державами може виникнути загроза зі сходу, Бжезінський бачить у таких факторах:

а) перетворення Росії в державу націоналістичну, в якійсь мірі імперіялістичну і вороже наставлену до Европи і Америки;

б) обмеження европейської інтеґрації до сфери економіки, а процесу приєднання нових членів ЕС лише до Польщі і Чехії;

в) зростаючі внутрішні протистояння европейських держав, які можуть збуджувати націоналістичні настрої, зокрема в Німеччині, навіть поєднані з територіяльними претенсіями;

г) ослаблена України а може хилитися до упадку, при чому зростатиме натиск нав'язувати федеративні зв'язки з Росією;

г) через спротив Росії будуть відкладені пляни поширення НАТО, щоб обминути повторення „холодної війни";

д) ізоляційні тенденції в політиці ЗСА наголошуватимуть обмежене політичне заанґажування Америки в проблемах Европи.

З реалістичної позиції Бжезінський висловив переконання, що політика ЗСА і далі буде орієнтуватися на Европу, незважаючи на зростаючу ролю Китаю в Азії і труднощі у

(Закінчення на стор. 3)

ВІСТІ З ОТТАВИ.
Юлія Войтишин

Родина і знайомі зберігають пам'ять про св. п. сенатора П. Юзика

Сен П. Юзик (справа) з прем'єром Дж. Діфенбейкером (фото з родинного альбому).

У відторок, 9-го липня, точно в десяту річницю відходу з цього світу незабутнього мужа, батька і діда, Марія Юзик з дітьми і внуками влаштували поминки, на які запросили також і близьких знайомих. Оголошення було також поміщене в газеті „Оттава Сітізен" у формі зворушливої поеми, яка звучала:

— As long as we live
We will bear the imprint
of your influence.
You opened many doors for us —
Doors to whole new sets of meanings.
We will forever be sensitized
As to the importance of life
Because of you, Father,
We will live differently.

Підписані — дружина Марія Юзик, дочка Євангелина Джуравець з Танею і Ларисою, дочка Вікторія Карп'як з сином Павлом, дочка Віра Юзик і Лев Стельмах з дочкою Павлею і син Тед Юзик та Люсі з дітьми Тією і Лукашем.

Вечір зачався Службою Божою і Панахидою, яку відправив парох української католицької церкви св. Івана Хрестителя в Оттаві о. Ігнатій Головайчук. Свою проповідь він присвятив сенаторові д-р П. Юзикові, розказавши про його життя, працю, досягнення та наголошуючи його значення не тільки для українців, але й усіх етнічних груп в Канаді.

Після відправи було прийняття з неформальною програмою. Присутні вимінювалися споминами про сен. Юзика, особистого і громадського характеру. З його переїздом на постійне життя до Оттави в 1963 році, його особа стала центром зацікавлення громади. Слідкували за його виступами в сенаті, співпрацювали у його змаганнях за багатокультурність, брали дуже активну участь у І-ій Конференції багатокультурности. Доповідь сен. Юзика та резолюції з цієї конференції стали основою рішення прем'єр-міністра П'єра Трудо проголосити, побіч офіційної політики Канади про двомовність, також політику багатокультурности, „спрямовану на збереження та збагачення багатокультурної спадщини канадців, добиваючись водночас рівноправности всіх канадців у економічному, громадському, культурному та політичному житті Канади". Під сучасну пору багатокультурність в Канаді є загрожена і нема людини такої, як сен. П. Юзик, щоб стати в обороні її.

(Закінчення на стор. 3)

Юрій Р. Рибак

Зелене золото

Місячні сходини Товариства українських сеньйорів у Філядельфії є популярним місцем товариської зустрічі і розваги, де, між іншим, присутні мають змогу у відпруженні і спокої не тільки довідатись про цікаві речі з „науки і життя", але також глибше над ними подумати... Ще на так давно інж. Степан Романко вияснював вартість і значення лікувальних рослин. Його доповідь, у деякому скороченні, появилась була торік, у лютому, в канадському місячнику „Нові Дні". Мене особливо зацікавила одна з рослин, і завдяки прихильності інж. С. Романка використовую його матеріял та додаю дещо з економіки.

Мова тут про „джінсенг" (женшень), назва якого походить з китайського, що означає „схоже на людину", бо така є характеристична форма коріння. Джінсенґ росте в Китаї, Кореї, Сибіру, Канаді і ЗСА, і тому його звуть китайським, сибірським і американським. І хоч в Китаї віддавна вживали його як лік, на Заході він став предметом суперечок. Критика бачить у ньому тільки китайський фолкльор, бо мовляв, у дійсності він не-безпечний і спричиняє бічні ефекти. Іншої думки є наукова література — вона вважає, що він таки безпечний і навіть корисний для певних недуг. Виявляється, що він стимулює систему відпорности людського організму, бо збільшує кількість білих тілець у крові, що виловлюють і знешкоджують різні мікроорганізми, які спричинюють недугу. Він знижує рівень цукру в крові і тим контролює діябет. Також зменшує риск серцевого атаку, бо контролює холестероль і запобігає згущенню крови, а печінку охороняє від шкідливого впливу алькоголю і наркотиків. Стало відомим, що джінсенґ теж запобігає пошкодженню клітин радіяційною терапією...

Особливо його вплив відчувають особи похилого віку, коли тратять апетит, що віддзеркалюється у їхньому стані недоживлення. Коли ж вживають джінсенґ, завважують, що їхня память краще працює, легше стає на артрит, летаргію (сплячку) і ...імпотенцію. Все ж рекомендується бути обачними і завжди впевнятись, чи реклямовані продукти джінсенґу є правдиві і скільки в них природного коріння джінсенґу. Зрештою, він, як і інші лікувальні зела, має „але": „Взяти замало — нічого не станеться, взяти правильну дозу — можна завважити полегшу, а взяти забагато — це може викликати клопіт". Тому краще джінсенґ вживати, порадившись попередньо з лікарем.

І тут напрошується згадати дещо про соціо-економічне значення, яке має поява коріння дикого джінсенґа у лісних районах Аппалачських гір, що простягаються на сході ЗСА. Місцеве населення ставить вартість джінсенґа вище золота. Це, мабуть, і вплинуло на поведінку тих шукачів, які колись були одиницями і шукали за помічним зелом. Зараз більшає гурт нових, аґресивних збирачів зела, і тому ті, що розуміються на цьому, зберігають свою таємницю, мовляв, „зрадити, де росте джінсенґ, було б подібне до прилюдного оголошення, де знайдено золото". Мабуть, тому джінсенґ називають -„зеленим золотом", а в Сибіру „золотим корінням", за що тепер шукачі одержують до 600 дол. за фунт!

Добробут американської околиці, багатої вугіллям і деревом, завжди залежав від „раптовної появи" природних дібр. Тому й не всі вірять, що джінсенґ змінить долю на краще 20,000 безробітних шахтарів, як теж стандарт життя майже половини убогого населення. Покищо Аппалачія є головним американським продуцентом і експортером й інших лікувальних зел, а прибуток з цього дозволяє не одній родині зібрати готівку на покриття мешкання і харчу. Зважмо, що багато шахтарів є неграмотними або нездібними до іншого роду зайняття. Тому вони залишають шахти і йдуть, щоб у врожайних нетрах гірських лісів знайти „зелене золото".

(Закінчення на стор. 4)

Володимир Жила

ДОСЛІДЖЕННЯ В ГАЛУЗІ ЗАКАРПАТОУКРАЇНСЬКОЇ ПРОЗИ

Любиця Бабота, „Закарпатоукраїнська проза другої половини XIX століття". Словацьке педагогічне видавництво в Братиславі. Відділ української літератури в Пряшеві, 1994. Сторінок 249.

I

Лід рушив. Ця фраза означає, що зроблено перші кроки, покладено початок. Саме так можна сказати про книгу Любиці Баботи „Закарпатоукраїнська проза другої половини XIX століття". Потреба у створенні кваліфікованої праці в галузі закарпатоукраїнської прози особливо гостро відчувається останніми роками, і причину цього легко зрозуміти. Поширена загальна культура нашого народу зумовлює дальше піднесення красного письменства, а це означає поглиблення інтелектуальности літератури, ширше використання образних засобів і лексичного багатства літературної мови та дедалі ґрунтовніше оволодіння історичним розвитком літератури.

Створити повноцінну, на науковому ґрунті, працю про розвиток закарпатоукраїнської прози можна лише тоді, коли під цю роботу буде підведена достатня теоретична база. В минулому побутували різні упереджені підходи до порушеної проблематики. В дослідження вносилися однобокі ненаукові тенденції, а проблеми літературних контактів вивчалися поверхово. Тільки в післявоєнний період науковці почали детальніше розглядати взаємини закарпатоукраїнської літератури з українською, що дало їм змогу об'єктивно, з наукових позицій переоцінити результати попередніх досліджень. Під сучасну пору закарпатоукраїнська література, як частина української, досліджується в Україні та в Словаччині. Щодо окремих аспектів вищезгаданих літературних зв'язків, дослідження тільки починаються. Простудіювавши акуратно працю Л. Баботи, можемо сміливо вже тепер сказати, що вона є більш ніж певним внеском у вищезгадану проблематику. Вона широко враховує стан, що літературний процес закарпатських українців не був, через недостатнє зацікавлення проблемами закарпатськоукраїнської літератури, належно досліджений, а далі — що вона з погляду окремих науковців вважалася, та ще й нині вважається, за місцеву літературу і, отже, несуттєву. Поважним гальмом у дослідженні є те, що джерельні матеріяли важко доступні, вони невкомплектовані, знаходяться в архівах та бібліотеках різних держав. До того ж, оригінальні мистецькі тексти (за вийнятком творчости Олександра Духновича) не були публіковані за оригіналами, або хоч би за першодруками. Роботу сильно утруднюють численні редакторські втручання у друковані тексти. Твори підготовляли до друку люди різних світоглядних переконань і зацікавлень, які часто змінювали характер твору, а разом з тим і його суспільно-політичне значення. Вони зловживали тим, що творчости закарпатських письменників ніхто не знав, бо вона з текстологічного боку не була досліджена. Тільки тепер чеська і словацька україністика в своїх дослідженнях стала спиратися на дійсні перешоджерела. В рецензованій книзі, до речі, авторка по можливості використовує першодруки та автентичні матеріяли.

Інша складність, що утруднює вивчення закарпатоукраїнської літератури — це брак повних персональних бібліографій окремих авторів. Поважною причиною було й несприятливі умови друкування. До 1863 року на закарпатській території не було друкарні з азбучним шрифтом. Відсутність бібліографій призводила до того, що літературознавці в своїх дослідженнях писали лише про найвагоміші твори п'ятьох-шістьох письменників, а творчість скромніших за своїм значенням авторів залишалася поза їхньою увагою. Такий підхід в корені хибний, бо історію літератури створюють не тільки визначні твори, але й менш визначні твори видатних письменників, а також твори скромніших за своїм значенням письменників, які до того часу залишалися поза увагою істориків літератури. Олександр Білецький, один з найвидатніших українських літературознавців, писав: „Для того, щоб визначити своєрідність української літератури, треба взяти її літературний процес в цілому — як у визначних, так і в рядових його проявах".

У світлі наведеного, Л. Бабота намагається направити справу й хоча б частково заповнити вищезгадані білі плями в історії аналізованої літератури й, наскільки можливо, представити прозову спадщину кожного закарпатоукраїнського письменника другої половини XIX століття, оцінити твори, про які існують лише мінімальні відомості. Авторка пише: „Виходимо також з того, що на даному етапі теж найновіші мадярські мовні та літературні дослідження наголошують на надзвичайній важливості оцінки всебічних взаємин народів і національностей, які живуть в карпатському реґіоні".

Передумуючи цілість цієї наукової праці, приходимо до висновку, що результати цього дослідження в цілому допоможуть поширити відомості про ту частину культурної спадщини закарпатоукраїнського населення, яку досі літературознавці вилишали і тим різко зменшували число письменників того реґіону та кількість творів.

Рецензована наукова праця складається зі „Вступу" і трьох частин. У „Вступі" авторка визначила місце закарпатоукраїнської літератури в загальноукраїнському контексті та розглянула її контакти зі сусідніми літературами. Виходить, що закарпатоукраїнська література не така уже бідна, вона має поважні літературні здобутки. Також і питання зв'язків з іншими літературами можна б розгорнути на всю ширину, але в минулому окремі дослідники торкалися лише часткових, а не глибших контактологічних проблем. Російські науковці звертали на зв'язки закарпатоукраїнської літератури з російською літературою. Зі свого боку, мадярські вчені намагалися довести існування споріднених рис літератури закарпатських українців з мадярською літературою, не зважаючи на те, що свої твердження вони подавали без глибшої аналізи та незаперечних доказів.

(Закінчення буде)

З. Бжезінський...

(Закінчення зі стор. 2)

взаєминах ЗСА з Японією. В питанні процесу европейської політичної єдности він вірить, що буде зроблено значний поступ для створення европейської конфедеранції на базі німецько-французького порозуміння. Така конфедерація, на його погляд, не матиме специфічного політичного обличчя і не буде спроможна вести незалежну оборонну політику в Европі без участи ЗСА. Все ж співучасть у европейських політичних і економічних структурах Польщі разом з Німеччиною, Францією, Великобританією та іншими державами створює вийнятково позитивну ситуацію.

Бжезінський уважає, що поімперські проблеми Росії ще довго будуть втримувати стан напруження і посилювати внутрішні конфлікти з неросійськими народами. Він не вірить у можливість відбудови імперії, головно завдяки національним почуттям всіх колись уярмлених народів і самопевности їх нової політичної еліти. Бжезінський переконаний, що зростаюче зрозуміння ваги державности запевнить існування незалежної української держави помимо натисків з російської сторони. Успішна інтеґрація України в европейські структури може бути прискорена за умов цілеспрямованої і розумної політики Польщі. Подібно як на своєму західньому кордоні Польща повинна плекати „стратегічну приязнь" з Німеччиною в рамках европейської конфедерації, так само на східньому кордоні в інтересах Польщі є забезпечити якнайбільше пов'язання України з европейськими структурами, в тому числі і з тими, які з'єднають Европу з державами Північної Америки.

Виступ Бжезінського збігався в часі з державною візитою Президента України 25-26-го червня у Варшаві, в рамках якої оба президенти, Леонід Кучма і Александер Кваснєвський,наголосили бажання вийти поза рутину дипломатичних деклярацій і почати здійснювати практичні форми міждержавної співпраці. Історичний виступ Президента України перед послами і сенаторами у сеймі Польщі мав позитивний резонанс у польських засобах масової інформації, створюючи підстави для поширення спільних ініціятив економічного, а то й громадського характеру.

Позаурядова структура

Прикладом таких небувалих, але конструктивних ініціятив може стати недавно створена позаурядова структура під гучною назвою „Стратегічне партнерство Польщі і України", до якої включилися колишні Президенти Леонід Кравчук і Лєх Валенса, колишні прем'єри Польщі Мазовєцький і Ганна Сухоцька і колишні міністри закордонних справ Бартошевський і Олєховський.

З українського боку знаходимо, між іншими, прізвища Ігоря Юхновського, Миколи Жулинського і. В'ячеслава Чорновола. При добрій волі обох сторін ця громадська структура може стати одним із джерел так потрібної інспірації і небуденних концепцій співпраці.

Жіночки...

(Закінчення зі стор. 1)

лика конференція в Пекіні допомогла з'ясування цих проблем, які вас цікавлять?

— Думаю, що наслідки Пекіну може будуть видні в окремих країнах щойно за довший час, але важливе, що там усі прийняли 12 точок, в яких з'ясована роля і завдання жінки і всі делеґатки ці точки прийняли та можуть тепер у своїх країнах на них покликуватися.

— Чи вам відомо, які наслідки участи в конференції є тепер в Україні?

— Я знаю, що тепер почали там розглядати все, що було порушене в Пекіні і я надіюся, що з позитивними наслідками. Я хотіла б скоро повернутися в Україну і старатися тепер там підготовити університетський курс для студій жіночого питання. Моя ціль — мати можливість навчати в академії, саме в такій ділянці.

— Ви тепер були на двомісячній добровільній праці в ООН у відділі жіночого прогресу. Чи саме висліди конференції в Пекіні входили у орбіт вашої праці?

— Так, я мала за завдання зібрати усі прилоги із цієї конференції і їх упорядкувати. Це було дуже цікаво, бо в цьому бюрі дуже міжнародний склад, в більшості студенти, в тому із України, а крім того мала нагоду ходити на засідання і прислуховуватись до проблем, які порушували в ООН. А ще додаткове моя завдання було прослідити справу відзначування дня 8-го березня як Дня Жінки, що ще далі актуальне навіть на терені ООН.

— Дивним збігом обставин я мала нагоду недавно вести розмову про різницю між святкуванням Дня Жінки 8-го березня, що було традицією в СССР, а Днем Матері на Заході, який відзначують в другу неділю травня. Мої дискутанти підносили проблему, що не кожна жінка є матір'ю і тому святкування Дня Матері обмежує цілу велику кількість жінок.

— Так це правда, але мусите знати, що в Україні досі не є в звичаї, щоб жінка була самітня у силі віку і без порівняння легше є жити одруженим жінкам.

— Чи не уважаєте, що таку настанову могли б змінити жіночі організації?

— Безперечно, але вони у нас все ще в більшості благодійного характеру та не виконують того, що могли б.

Відай треба там більше таких, як наша гостя і добре, що вона саме взяла собі за ціль посвятити свої студії і наукову кар'єру жіночому питанні в поважному і ширшому розумінні. Маючи недавно можливість зустрічі із цілим рядом провідних бібліотекарок, із визначними лікарками і жінками-науковцями, ми переконані, що в Україні поняття „жіночок" потрохи заникне.

Родина...

(Закінчення зі стор. 2)

Сен. Юзик цікавився справами громади та допомагав у різні способи. Він перший відкрив громаді можливість використання парляментарних будинків, як і парляментарної гірки для різних урочистостей, таких як День Незалежности або демонстрації перед канадським парляментом в обороні правозахисників в Україні. Його бюро було завжди відкрите для усіх, а секретарів його завжди були українці: Віра Павлишин і теперішній дипломат в канадській амбасаді у Відні Борис Сірський. До сен. Юзика зверталися в справах втікачів- еміґрантів, відшукування та з'єднання родин люди не тільки з Канади, але й з України, Польщі, Німеччини, Франції, Англії, Бельгії та інших країн Европи, ЗСА, Південної Америки та Австралії. Він для всіх мав слова поради і розради і багатьом домігся позитивного полагодження справи.

Сен. Юзик з родиною належав до української католицької церкви св. Івана Хрестителя і ревно відвідував її. Коли створився комітет будови нової теперішньої церкви, він був його членом. Він ніколи не використовував свого становища сенатора, але своєю красномовністю і гумором або переконував нас, або годився з нашими думками. Він також був приятелем православної громади в Оттаві і часто відвідував відправи, як і урочистості релігійні чи громадські.

Сенатор ще з юних літ працював з дітьми і молоддю МУН і справи молоді були завжди в центрі його уваги, тому то він відразу зацікавився Пластовою станицею в Оттаві. Оттавська пластова молодь відбувала своє таборування на Пластовій Січі біля Ґрефтону і сен. Юзик з дружиною відвідували табір і щиро цікавилися всім, що робило новацтво і юнацтво. Діти і молодь мабуть довго не могли забути слів канадського сенатора, який говорив до них по-українськи і також наголошував перший обов'язок пластуна — бути вірним Богові й Україні.

Сен. Юзик довгі роки був активним в УНСоюзі, а від 1970 року був членом його Головного Уряду, спершу як заступник предсідника на Канаду, а відтак до його смерти — директор для Канади.

Це тільки навіть не сота частина того, чим цікавився і як допомагав сен. Юзик оттавським не тільки організаціям та установам, але й поодиноким людям і тим залишив в душах людей вічну відбитку своєї надзвичайної особистості і всі ми відчуваємо вплив його і йтимемо до кінця свого життя „з його духа печаттю".

УКРАЇНСЬКЕ ЛІКАРСЬКЕ ТОВАРИСТВО ПІВНІЧНОЇ АМЕРИКИ (УЛТПА)
Відділ — Середній Ню Йорк

ділиться сумною вісткою зі своїми членами і громадянством, що у вівторок 25-го червня 1996 р. відійшов у вічність дентист

бл. п
д-р
ІВАН КІНДРАТ

Управа Відділу висловлює глибокі співчуття родині.

Вічна йому пам'ять!

Посвятять пам'ятник поетові О. Козловському

Йому навіть не виповнилося 22 роки, коли туберкульоза горла задушила його на смерть. Але поетична творчість продовжила йому життя на багато наступних поколінь. Ім'я його — Олександер Козловський.

О. Козловський

11-го серпня в селі Гребенному на Перемищині відбудеться посвячення пам'ятника на могилі цього незвичайного юнака, який за словами критиків „тільки що спалахнув і зараз згас". До пам'ятника, побудованого цього року, якраз до 120-річчя народження поета, зійдуться не тільки місцеві українці, а й приїде багато гостей з України.

У програмі урочистостей, яка триватиме від 10-ої години ранку до 6-ої години вечора — Служба Божа у місцевій церкві, процесія на цвинтар, Панахида над могилою, офіційна частина з виступами гостей і господарів, а під кінець — художні колективи з України дадуть концерт біля церкви.

О. Козловський народився 1-го листопада 1876 року в селі Горуцьке (тепер Гірське) біля Дрогобича в родині священика, а помер — 14 серпня 1898 року. Його перші поезії, датовані1890 роком, сповнені інтимним ліризмом. Крім поезії, він займався малярством, грав на скрипці, а також різьбив.

Національна свідомість і світогляд поета формувалися переважно у Львові, де він закінчив у 1894 році гімназію і навчався на інженерному факультеті Львівської Політехніки. В той час в Галичині серед різних політичних течій існували москвофільська і народницька. Шукаючи себе, О. Козловський спочатку вступив до москвофільського товариства „Друг", але згодом став на шлях проукраїнської орієнтації. Очевидно, перелом у свідомості поета стався під впливом Івана Франка, який був тоді чи не єдиним національним будителем українців Галичини.

О. Козловський завдячує І. Франкові і своїм приходом в українську літературу. Адже саме І. Франко звернув увагу на його поетичний талант і підготував до друку цикл віршів у „Літературно-Науковому Віснику" (том III за 1898 рік) під назвою „Із поезії засудженого на смерть". За іронією долі вірші вийшли друком на четвертий день після похорону поета. В наступних томах „Літературно-Наукового Вісника" з'являлися інші поезії О. Козловського.

У 1905 році вийшла збірка віршів поета окремою книжечкою „Митри і кипариси", з передмовою „хресного батька" поета — І. Франка. Поезії О. Козловського були наповнені не тільки ліризмом, а й сильним національним духом, адже він прославляв героїчну минувшину українського народу. Твори поета і рецензії на них з'являлися в українських часописах до 1908 року, а після того аж на півстоліття про О. Козловського забули.

І тільки в 1958 році про нього знову згадали на сторінках чотирьохтомної „Антології української поезії", яка вийшла в Києві за редакцією Максима Рильського. А через три роки на сільському цвинтарі в Гребенному віднайдено могилу О. Козловського і викарбувано на хресті його ім'я.

В 1966 році надруковано повну збірку віршів поета зі вступною статтею та примітками С. П. Пінчука. Після цього О. Козловським зацікавилися молоді львівські поети, а „Літературна Україна" в 1968 році, на 70-ті роковини його смерти, присвятила йому статтю.

І тільки цього року завдяки Об'єднанню Українців у Польщі і допомозі Відділу культури Львівської Обласної Ради на могилі поета встановлено пам'ятник.

„Після 98 років у Гребенному наново відживе пам'ять про цього життєрадісного, а заразом трагічного юнака, а його могила хоч у чужій державі, але на рідній землі залишиться місцем національної пам'яти для дальших поколінь", — пише Михайло Козак у газеті „Наше Слово" з 14-го липня.

Сергій Миронюк

Посмертні оголошення
до поміщення в щоденнику „СВОБОДА" приймаються тільки до години 8:30 ранку, якщо родина бажає їх мати надрукованими того самого дня.
В 40-ий день смерти оголошень телефонічно не приймається.
ВІДДІЛ ОГОЛОШЕНЬ

З глибоким смутком повідомляємо все членство ОДВУ й українську громаду, що 31-го липня 1996 р. відійшов у вічність в Чикаго

СВ. П
ІВАН ПЕЧЕНЮК

колишній член ОДВУ, останніми роками адміністратор органу ОДВУ „Самостійної України", багатолітній член ОУН, людина відданої праці на організаційній та громадсько-національній ниві, особливо діяльний на терені Чикаго і його Відділу ОДВУ.

ПОХОРОННІ відправи відбулися 5-го серпня 1996 р. в Чикаго.

Вічна йому пам'ять!

ЦЕНТРАЛЬНА УПРАВА ОДВУ

ОБ'ЄДНАННЯ ПРИХИЛЬНИКІВ ДЕМОКРАТИЗАЦІЇ УКРАЇНИ
з великим жалем повідомляє своїх членів та українську громаду, що у вівторок, 6-го серпня 1996 р. відійшов у Божу вічність у місті Йонкерс, Н.Й.

СВ. П.
д-р
РОМАН БОРКОВСЬКИЙ

Покійний народився в селі Глубічок Великий на Золочівщині, довгі роки був головою Об'єднання Прихильників Визвольної Боротьби України, а останніх два роки ОПД України. До ОУН вступив в 30-их роках і в ЗСА був довголітнім членом Політичної Ради ОУНз і Ради Середовища УГВР, секретарем Крайової Ради УАКР та членом інших організацій.

Родині покійного складаємо наші найглибші співчуття.

ОБ'ЄДНАННЯ ПРИХИЛЬНИКІВ ДЕМОКРАТИЗАЦІЇ УКРАНИ

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ім. ШЕВЧЕНКА в АМЕРИЦІ
ділиться з членами й укрінським громадянством сумно-болючою вісткою, що у вівторок, 6 серпня 1996 р. відійшов у Божу вічність на 81 році життя, у Йонкерському шпиталі

бл. п.
д-р
РОМАН БОРКОВСЬКИЙ

довголітній член Наукового Товариства ім. Шевченка, відомий провідний громадсько-політичний діяч, автор багатьох статей та розвідок.

Дружині покійного Марії, синові Тарасові з дружиною Марією і внукам висловлюємо глибоке співчуття.

Вічна йому пам'ять!

УПРАВА НТШ

ПРЕЗИДІЯ СЕРЕДОВИЩА УГВР і ПОЛІТИЧНА РАДА ОУНз
в глибокому смутку повідомляють своїх членів, українську громаду та приятелів, що у вівторок, 6-го серпня 1996 р. у ранніх годинах, упокоївся в Бозі

сл. п.
д-р
РОМАН БОРКОВСЬКИЙ

Покійний народився в селі Глубічок Великий на Золочівщині. За фахом був правником і бібліотекарем. Довгі роки був головою Прихильників Визвольної Боротьби України, членом Політичної Ради ОУНз і Ради Середовища УГВР. Членом ОУН став в Україні, на початку 30-их років. Був також секретарем Крайової Ради УАКР, членом НТША та інших організацій. Був автором багатьох статей на політичні і громадські теми.

Його дружині Марії, синові Тарасові з дружиною Марією та їхнім дітям — Олені, Ларисі і Маркіянові висловлюємо наші глибокі співчуття.

Вічна йому пам'ять!

ПРЕЗИДІЯ СЕРЕДОВИЩА УГВР
ПОЛІТИЧНА РАДА ОУНз

Договору...

(Закінчення зі стор. 1)

міністра Росії Віктора Чорномирдіна до Києва і прем'єр-міністра України Павла Лазаренка до Москви, про що було домовлено на зустрічі міністрів.

Є. Примаков також сказав, що „для підписання цього договору у стратегічному пляні існують максимально сприятливі умови". До сприятливих умов він відніс „намагання наших країн максимально зблизитися", перемогу Боріса Єльцина на президентських виборах і прийняття Конституції України.

Однак спостерігачі зазначають, що нова Конституція якраз сповільнить підписання договору, бо нею заборонені чужоземні військові бази на території України.

Про дату приїзду президента Росії в Україну теж не вдалося домовитися. Міністри визнали, що це прямо залежить від вирішення питання Чорноморської фльоти.

Відповідаючи на запитання журналістів щодо поширення НАТО на схід, Г. Удовенко зазначив, що це дуже важливе питання для України, однак не висловився ні за, ні проти такого поширення. Міністер тільки заявив, що „нас дуже непокоїть питання розповсюдження ядерної зброї у випадку вступу нових країн в члени НАТО". Він підкреслив, що Україна добровільно позбулася ядерної зброї і зробить усе, щоб не допустити розміщення останньої біля своїх кордонів.

Є. Примаков повторив відоме становище Росії щодо повного неприйняття поширення НАТО на схід. Він також висловив задоволення заявою Г. Удовенка, яку той зробив під час переговорів, що Україна не збирається вступати до НАТО.

„Ця заява особливо важлива тому, що останнім часом почастішали різноматні покликання на те, що створюється якийсь ще додатковий ешелон Північно-атлантійського оборонного союзу, — додав Є. Примаков. — Ця заява Геннадія Удовенка накладає заборону, як мені здається, на спекуляції даною темою".

Як відомо, саме Україна виступила з пропозицією організувати при НАТО асоційоване членство. Про це неодноразово заявляли українські урядовці включно з Президентом і міністром закордонних справ України. Про особливий статус України у відносинах з НАТО Г. Удовенко говорив, зокрема, на варшавській зустрічі керівників НАТО, яка відбулася 21-го червня. Однак Україна ніколи не заявляла про вступ до цієї організації на правах повного членства.

В Ізраїлі...

(Закінчення зі стор. 1)

Ця некоректна поведінка прем'єра настільки обурила міністра закордонних справ, що він сказав: „Словам Б. Нетанягу не можна вірити. Мене просто вражає його непослідовність".

Ізраїльська телевізія, коментуючи діяльність уряду, висловила припущення, що Д. Леві невдовзі змушений буде зреґнувати, якщо прем'єр не отямиться і не знайде способів полагодити ситуацію.

Незгоди між цими двома чільними представниками партії Лікуд почалася ще в 1995 році, коли політичні противники звинувачували Б. Нетанягу у позашлюбних інтимних зв'язках. До оприлюднення його любовних пригод нібито був причетний Д. Леві.

Зелене...

(Закінчення зі стор. 2)

Китайці сторіччями викопували свій дикий джінсенґ і тепер залежні від чужого ринку. Це підбадьорює американський експорт, бо він розраховує на більйонове населення Китаю, яке постійно зростає. Це, одначе, ставить пастку. Попит на ринку постійно теж зростатиме, а коли продовжувати збір джінсенґу, у тій самій кількості, то його буде щораз менше. Може дійти і до того, що за кілька років доведеться платити 1.200 дол. за один фунт.

При тому слід пригадати, що висока ціна стимуляє, який має завдання обмежити час раціональної експлуатації і тим робом запевнити довготривалу, постійну доставу джінсенґу на ринок. Тим часом джінсенґ — щось так як, опіюм і марігвана, розбудовує свою мережу чорного ринку. У висліді вже навіть мале коріння набуває все більшої вартости. Виглядає, що погоня за доляром приведе до того, що про джінсенґ залишиться тільки згадка на сторінках ботанічної книжки... Але інж. Романко має оптимістичну розв'язку, бо „можна купити насіння. Посадивши його у відповідний ґрунт і озброївшись терпеливістю, за шість років будете мати правдивий джінсенґ".

ПРО СТВОРЕННЯ ОБ'ЄДНАНИХ військових сил швидкого реаґування повідомив на пресовій конференції в Лондоні минулого четверга, 1-го серпня, міністер оборони Англії Майкл Портилло. Він назвав це „важливим заходом" на шляху розвитку британських збройних сил і підкреслив, що відтепер Англія зможе швидше реаґувати на різні складні воєнні ситуації при виконанні гуманітарних місій у світі. Сили швидкого реаґування формуються із трьох галузей збройних сил Англії та в майбутньому до 24-ох годин будуть зібрані до повної військової готовости і кинені у гарячі місця як в Англії, так і поза її кордонами. У майбутньому вони будуть використані як мироносні частини на Близькому Сході і в країнах колишньої Юґославії, а крім того будуть розміщені на Кипрі, Фальклендських островах і Гонґ Конґу, де існують військові бази Англії.

Зародкам...

(Закінчення зі стор. 1)

ністра з економічних питань Віктор Кальник передбачив минулого тижня, що інфляція в серпні збільшиться до 4.2 відсотка, оскільки Уряд підвищив оплати за помешкання, публічні послуги, а також платні. Проте наступними місяцями інфляція знову знизиться, сказав він.

Але на перешкоді може стати заборгованість держави у платнях, пенсіях і стипендіях, що сягнула 1.5 блн. дол. М. Блекман порадив, щоб Україна добивалася міжнародної допомоги для вирішення цієї проблеми, бо зовніш-ня поміч не матиме неґативних наслідків для економіки на відміну від емісії грошей, до якої може вдатися Уряд.

Один західній дипломат похвалив Україну за успіхи в зниженні інфляції, але підкреслив, що одна помилка може звести все нанівець, бо ситуація в економіці дуже непевна.

Україна домовилася з Міжнародним валютним фондом про цьогорічний кредит в сумі 867 млн. дол., який частково залежить від збереження низької інфляції — 40 відсотків на рік. Торішня інфляції дорівнювала 181 відсоткові.

Представник МВФ в Україні А. Сундаков сказав, що низька інфляція за останні місяці є ознакою тривкого успіху України.

Минулого місяця ЗСА відвідував прем'єр-міністер Павло Лазаренко, щоб домовитися про додаткову закордонну допомогу Україні. Уряд пообіцяв, що до вересня він зменшить заборгованість до однієї місячної платні.

Закінчилися...

(Закінчення зі стор. 1)

кросі з перешкодами, купалися під водоспадом, змагалися під час вікторин, танців, конкурсів на кращий свист серед хлопців і кращий вереск серед дівчат, всяли участь у концертах, показових виступах козацької школи "Спас" у Нагірнянах та Ниркові тощо.

Перерможцем фізичного багатоборства — підтягування, віджимання від землі, присідання на одній нозі, стрибків з місця, бігу тощо — став 12-річний козак зі школи "Спас" Крутько (Юрко Симоненко), який встановив рекорд табору, віджавшись від землі 100 разів.

Табір ім. М. Міхновського відвідали голова Заліщицької Міської Ради Павло Лесюк і голова Заліщицької Районної Ради Володимир Кулачковський.

Відпочинкові навчання зорганізувало всеукраїнське політичне об'єднання "Державна Самостійність України".